

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010879
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2120010879.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Trnava z 24. marca 2023, č. k. 9T/31/2020-197, na verejnom zasadnutí konanom 9. januára 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušuje.

II. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa

obžalovaný A. B., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko C. XXX, D. – E.,

podľa § 285 písm. f) Trestného poriadku s poukazom na § 86 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava číslo 4Pv 201/19/2207-16 podanej na Okresný súd Trnava dňa 15. apríla 2020, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v období od mesiaca november 2017 až doposiaľ v F. ani na iných miestach na území Slovenskej republiky úmyselne riadne a včas neplatil výživné na svoje maloleté dcéry B. B., nar. XX.XX.XXXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky H. B. v obci F., I. XXX/X, i keď mu vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vyplývala priamo zo zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov a výška výživného mu bola určená aj rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 17.10.2018, sp. zn. 38P/45/2018-46, právoplatným dňa 14.12.2018 a to tak, že je povinný platiť výživné na maloletú dcéru B. B. v sume 110,-€ mesačne a na maloletú dcéru G. B. v sume 90,-€ mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky H. B., a hoci si bol obvinený A. B. vedomý tejto vyživovacej povinnosti voči maloletým dcéram B. a G., neprejavil dostatočnú snahu nájsť a udržať si stále zamestnanie a zabezpečiť si pravidelný zdroj príjmov, z ktorého by mohol plniť vyživovaciu povinnosť a o sprostredkovanie zamestnania nepožiadal ani úrad práce, pričom na výživu svojich dcér B. a G. B. prispel len v mesiacoch november 2018 sumou 200,-€, december 2018 sumou 300,-€, marec 2019 sumou 200,-€, apríl 2019 sumou 200,-€, jún 2019 sumou 300,-€, september 2019 sumou 300,-€, november 2019 sumou 300,-€, január 2020 sumou 400,-€, február 2020 sumou 200,-€, marec 2020 sumou 200,-€, apríl 2020 sumou 400,-€, máj 2020 sumou 300,-€, jún 2020 sumou 300,-€, júl 2020 sumou 300,-€, august 2020 sumou 200,-€, september 2020 sumou 200,-€, október 2020 sumou 200,-€, november 2020 sumou 300,-€, december 2020 sumou 300,-€, apríl 2021 sumou 200,-€, december 2022 sumou 500,-€, január 2023 sumou 400,-€, február 2023 sumou 400,-€ a marec 2023 sumou 400,-€, čím mu za obdobie od mesiaca november 2017 do mesiaca marec 2023 (vrátane) vznikol dlh na výživnom vo výške 3.917,92,-€

o s l o b o d z u j e ,

pretože trestnosť činu zanikla.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 24. marca 2023, č. k. 9T/31/2020-197, uznal obžalovaného A. B. (ďalej aj obžalovaný) za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od mesiaca september 2019 až do dňa 15.11.2021 v C. ani inde na území Slovenskej republiky úmyselne riadne a včas neplatil výživné na svoju maloletú dcéru J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky K. L. D. v C., I. XXXX/XXX, i keď mu vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa vyplývala priamo zo Zákona o rodine a výška vyživovacej povinnosti bola určená aj rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 16.03.2016, sp. zn. 27P/2/2016-31, právoplatným dňa 31.03.2016, a to tak, že je povinný platiť výživné na maloletú J. D. v sume 250,- € mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky K. L. D., a hoci si bol obvinený B. D. vedomý tejto vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére J., nejavil vážny záujem nájsť a udržať si stále zamestnanie a zabezpečiť si pravidelný zdroj príjmov, z ktorého by mohol výživné uhrádzať a o sprostredkovanie zamestnania nepožiadal ani úrad práce, pričom od septembra 2019 obvinený na výživu maloletej dcéry J. prispel len vecnými darmi v celkovej hodnote 1.235,18- €, čím mu za obdobie od mesiaca september 2019 do dňa 15.11.2021 vznikol dlh na výživnom vo výške 5.514,82,- €, teda najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším spôsobom konania po dlhší čas.

2. Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa prokurátorka vzdala práva na podanie odvolania, no obžalovaný zahlásil odvolanie čo do výroku o treste.

4. Dňa 14. júna 2023 bolo okresnému súdu doručené e-mailové podanie z adresy A., v ktorom sa za odosielateľa označil obžalovaný a stručne v ňom uviedol dôvody svojho odvolania, pričom brojil nie len proti výroku o treste, ale aj proti výroku o vine a tiež vyjadril ochotu dlžné výživné zaplatiť. Toto e-mailové podanie však nebolo zo strany obžalovaného doplnené do troch pracovných dní, preto sa naň neprihliada v zmysle ust. § 62 ods. 1 veta druhá Tr. por. neprihliada (podľa cit. par., podanie urobené telegraficky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami bez kvalifikovaného elektronického podpisu treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice do troch pracovných dní, inak sa o podaní nekoná).

5. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 20. júla 2023.

6. Za účelom prejednania podaného odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia 9. januára 2023, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obžalovaný a matka maloletých detí H. B..

7. Krajský súd podľa § 326 ods. 5 Tr. por. na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkyne H. B. a oboznámil čítaním výpis z účtu obžalovaného.

Obžalovaný pri výsluchu po zákonom poučení uviedol, že dlžné výživné vyčíslené v napadnutom rozsudku na 3.917,92 eur medzičasom celé uhradil, poslednú splátku min. týždeň vo výške 1.720 eur a pravidelne mesačne platí aj bežné výživné, o čom predkladá aj listinný dôkaz – výpis z účtu. Svedkyňa H. B. po zákonom poučení uviedla, že dlh na výživnom tak, ako bol vyčíslený v napadnutom rozsudku vo výške 3.917,92 eur jej bol zo strany obžalovaného uhradený na bankový účet, posledná splátka jej prišla min. týždeň vo výške 1.720 eur. Pokiaľ ide o to, či malo neplatenie výživného trvalo nepriaznivé následky na deti, k tomu uviedla, že nie nemalo, mohlo sa stať, že niekedy jej financie chýbali, ale trvalé následky nie, deti núdzou netrpeli. Z obsahu predloženého výpisu z bankového účtu obžalovaného vyplynulo, že tento po vyhlásení napadnutého rozsudku 24. marca 2023 poukázal na účet s názvom H. v mesiacoch apríl a máj sumu 200 eur, v mesiaci jún 2.200 eur, v auguste 400 eur, v septembri 200 eur, v novembri 600 eur, v decembri 200 eur a v mesiaci január 2024 sumu 1.720 eur.

8. V rámci konečných návrhov prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, nakoľko úhradou dlžného výživného trestnosť činu zanikla. Obžalovaný sa pripojil k návrhu prokurátorky.

9. Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku,

proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktorý mu predchádzal. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, krajský súd prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania, no také chyby zistené neboli.

11. Podľa § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák. trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Podľa § 285 písm. f) Tr. zák. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak trestnosť činu zanikla.

12. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že v priebehu odvolacieho konania nastala skutočnosť, s ktorou Tr. zák. spája zánik trestnosti stíhaného trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. Táto skutočnosť bola verifikovaná vykonaným dokazovaním na verejnom zasadnutí, na ktorom bolo bezpečne preukázané vylúčením obžalovaného, svedkyne H. B. a výpisom z účtu obžalovaného, že dlžné výživné ustálené vo výroku o vine napadnutého rozsudku vo výške 3.917,20 eur bolo obžalovaným do termínu konania verejného zasadnutia dňa 9. januára 2024 v celom rozsahu zaplatené.

13. Pokiaľ ide o splnenie druhej zákonnej podmienky - neexistencie trvalo nepriaznivých následkov tohto trestného činu na deti, možno skonštatovať, že aj táto podmienka splnená bola, keďže z vylúčeného matky maloletých detí H. B. nevyplývalo nič, čo by malo svedčať o opaku.

14. Faktom ostáva, že výrok o vine rozsudku okresného je v tejto trestnej právoplatný, nakoľko voči nemu žiadna zo strán konania odvolanie riadne a včas nepodala. Odvolací prieskum krajského súdu v tomto prípade bol zákonom obmedzený len na odvolaním obžalovaného napadnutý výrok o treste s tým, že právoplatný výrok o vine krajský súd v týchto prípadoch nie je oprávnený meniť, resp. rušiť. Uvedené ale podľa názoru krajského súdu neplatí, ak krajský súd pri vecnom prieskume výroku o treste súčasne zistí, že došlo k zániku trestnosti stíhaného prečinu zanedbania povinnej výživy v dôsledku splnenia zákonných podmienok pre aplikáciu ust. § 86 ods. 1 písm. a) Tr. por. o účinnej ľútosťi ako v tomto prípade. Na takúto okolnosť, viažucu sa k otázke viny páchatel'a, totiž musí krajský súd vždy prihliadať až do momentu, kým sa odoberie na záverečnú poradu. Primárne z toho dôvodu, že ust. § 86 ods. 1 Tr. zák. je hmotnoprávne a má absolútnu povahu a sekundárne preto, že sľub beztrestnosti daný páchatel'ovi využitím ustanovenia o účinnej ľútosťi nemôže byť porušený len v dôsledku toho, že Tr. por. v rámci odvolacieho konania obmedzeného stranou konania výslovne iba na výrok o treste so vzniknutou procesnou situáciou (zánikom trestnosti stíhaného prečinu zanedbania povinnej výživy z dôvodu účinnej ľútosťi) výslovne nepočíta.

15. Podobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Žiline v rozsudku z 30. júla 2013, sp. zn. 1To/71/2013, kde mimo iné skonštatoval, že sľub beztrestnosti daný páchatel'ovi využitím ustanovenia o účinnej ľútosťi nemôže byť porušený procesnou nemožnosťou podania odvolania v zmysle § 257 ods. 5 Tr. por., nakoľko by sa tak narušila právna stabilita mimoriadne významného hmotnoprávneho ustanovenia, právna istota páchatel'a, že až do odchodu súdu na záverečnú poradu má právo privodiť svoju beztrestnosť, a zmaril by sa tým účel ustanovenia § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorým je dosiahnutie uspokojenia nárokov

oprávnenej osoby. K obdobnému záveru dospel napr. aj Krajský súd v Trenčíne v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 2To/18/2016.

16. Pretože obžalovaný dlžné výživné preukázateľne uhradil do času, než sa krajský súd odobral na záverečnú poradu, došlo v zmysle ust. § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák. o účinnej ľútosti k zániku trestnosti súdeného trestného činu zanedbania povinnej výživy, v dôsledku čoho krajský súd na verejnom zasadnutí napadnutý rozsudok okresného súdu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. zák. sám rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. f) Tr. por. oslobodil.

17. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.